

Aan minVRO
Van dgOW

nota

Nota ten behoeve van Kamerbrief Inwerkingtreding
Omgevingswet

TER BESLUITVORMING

Nota actief openbaar

Ja

Onze referentie

2022-0000101027

Datum

24 februari 2022

Opgesteld door

[Redacted]

Samengewerkt met

CZW

Bijlage(n)

4

Aanleiding

Naar aanleiding van verschillende overleggen met medeoverheden en experts over de invoering van de Omgevingswet is besloten de beoogde invoeringsdatum voor de Omgevingswet van 1 juli 2022 los te laten. Daarover zijn beide Kamers geïnformeerd via een brief op 1 februari 2022.

Voorts heeft u verzocht te komen tot een ambtelijk advies over de keuze voor een verantwoorde nieuwe invoeringsdatum voor de Omgevingswet, per 1 oktober 2022 of 1 januari 2023 en hierbij het draagvlak bij bestuurlijke partners, rapport van het Adviescollege ICT-toetsing (hierna: AC-ICT), de reactie daarop en de uitkomsten van gesprekken met de plansoftwareleveranciers en stedenbouwkundige bureaus te betrekken.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd de Omgevingswet per 1 januari 2023 in werking te laten treden. Die datum wordt gedragen door de uitvoeringsorganisaties, die het DSO-LV bouwen en de koepels van de bevoegd gezagen en de Rijkspartijen, die ermee moeten gaan werken. Daarbij is de luide oproep; hoe eerder er duidelijkheid is over de nieuwe inwerkingtredingsdatum hoe beter.

Wij adviseren u dan ook de brief over de keuze van de nieuwe datum van inwerkingtreding naar beide Kamers te sturen en tegelijk de voorhang van het ontwerp van het Koninklijk Besluit met deze nieuwe datum te starten. Dit opdat de beide Kamers erover kunnen debatteren en, zodra zij met de datum akkoord zijn, de Koning het KB kan bekrachtigen. De datum staat daarmee dan vast, zodat alle betrokken partijen zich met focus kunnen richten op inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2023.

Kern

De inwerkingtreding van de Omgevingswet is een belangrijk startmoment. Vanaf dan wordt de wet in de praktijk toegepast. Zoals bij alle grote transities zal na de invoering ook vast blijken dat nog niet alles perfect zal werken en dat verbeteringen nodig zijn. Het gaat erom dat we met partijen vooraf het aantal onvoorziene problemen zoveel mogelijk beperken. Bijvoorbeeld door flink te testen en te oefenen.

Voor een verantwoorde invoering van de Omgevingswet is het wel essentieel dat de dienstverlening aan burgers en bedrijven niet in het geding komt en gebiedsontwikkeling doorgang vindt.

Onze referentie
2022-0000101027

Datum
24 februari 2022

De keuze voor de datum is gebaseerd op het realiseren van een robuust DSO en voldoende tijd om te oefenen voor bevoegd gezagen, bevat in een aangescherpte Hoofdroute 2022 met heldere mijlpalen, conform het advies van het Adviescollege ICT-toetsing, en gebaseerd op intensief overleg met de koepels van de bevoegd gezagen en de Rijkspartijen en gesprekken met de softwareleveranciers en stedenbouwkundige bureaus.

De optie om de Omgevingswet op 1 oktober 2022 in werking te laten treden is ook bekeken maar is, op basis van de opgehaalde input en de planningen, geen voorkeursoptie gebleken omdat er dan onvoldoende oefen- en inregeltijd is voor de bevoegd gezagen. Een datum later dan 1 januari 2023 is wat de koepels, de Rijkspartners en mij betreft, eveneens ongewenst. Om het stelsel beter werkend te krijgen, moeten we het in de praktijk gaan brengen en is er focus, motivatie en duidelijkheid nodig.

De overeengekomen hoofdroute, met daarin meer tijd voor het testen en oefenen, en het tijdig moeten kiezen voor een alternatieve route door bevoegd gezagen, leidt naar de inwerkingtredingsdatum van 1 januari 2023, niet eerder, maar ook niet later.

Toelichting

In de gezamenlijke aangescherpte Hoofdroute 2022 zijn de mijlpalen in 2022 aangegeven voor de stabiliseringsperiode van het DSO-LV, het testen, oefenen en inregelen, en het moment waarop bevoegd gezagen moeten kiezen voor het volgen van de hoofdroute of een alternatieve route. Uit deze mijlpalen vloeit voort, dat de Omgevingswet op 1 januari 2023 in werking kan treden.

Over de mijlpalen zijn daartoe samen de volgende afspraken gemaakt:

- De tijdige publicatie van het KB tot vaststelling van de datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet – bij voorkeur in april - biedt voldoende basis om plannen voor gebiedsontwikkeling in procedure te brengen;
- Samen met de koepels is conform de aanbeveling van AC-ICT vastgesteld wat het inwerkingtredingsniveau van het DSO-LV zal zijn,
- De oplevering van de laatste DSO-LV-functionaliteit ten behoeve van inwerkingtreding Omgevingswet gebeurt in april 2022.
- Per 1 april 2022 start de stabiliseringsperiode. In deze periode worden er in principe geen nieuwe aanvullende functionaliteiten in het DSO-LV doorgevoerd, tenzij dit met de samenwerkende partners specifiek wordt overeengekomen.
- Vanaf 1 april 2022 wordt - conform de aanbeveling van de AC-ICT- gezamenlijk met de bevoegde gezagen en in overleg met hun softwareleveranciers, gedurende drie maanden indringend de gehele keten getest.
- Bevoegd gezagen hebben goed zicht op wat voor hen nodig is en zien erop toe dat voor 1 juli 2022 of zo spoedig mogelijk daarna, de noodzakelijke functionaliteiten worden geleverd zodat zij hun urgente gebiedsontwikkeling door kunnen laten gaan.

- Mocht het voor een bevoegd gezag onverhoopt in deze keten tegen zitten, dan maakt dit bevoegd gezag rond 1 juli 2022 de keuze voor tijdelijke maatregelen. Die borgen dat de wet verantwoord in werking kan treden.

Onze referentie
2022-0000101027
Datum
24 februari 2022

Politieke context

De Tweede Kamer heeft inmiddels een commissiedebat gepland op 8 maart. De Eerste Kamer heeft aangekondigd op grond van (uw reactie op) het advies van AC-ICT en het voorstel voor een nieuwe datum een nader schriftelijk overleg te starten. De Eerste Kamer zal op 15 maart aanstaande, na het commissiedebat in de Tweede Kamer, verder spreken over het vervolg van de behandeling.

Financiële/juridische overwegingen

Met de medeoverheden zijn financiële afspraken gemaakt die zijn vastgelegd in het Integraal financieel beeld (IFB). Het IFB vormt de start van een zorgvuldig monitoringproces richting de drie interbestuurlijk afgesproken financiële evaluaties van de stelselherziening in 2022, 2023 en 2027.

Vooruitlopend op de afgesproken evaluatiemomenten heeft de VNG bij de kabinetsformatie verzocht om in 2022 150 miljoen beschikbaar te stellen vanwege de ervaren druk op de gemeentelijke financiën als gevolg van de invoering van de Omgevingswet. Allereerst is hieraan door het kabinet tegemoetgekomen door in de BZK-begroting 2022 eenmalig 23 miljoen euro ter beschikking te stellen aan bestuurlijke partners als tegemoetkoming voor de hogere invoeringskosten bij medeoverheden als gevolg van het laatste uitstel van inwerkingtreding. In het Coalitieakkoord is onder "overige dossiers medeoverheden" voorts een meerjarige reeks middelen opgenomen. Hierin zijn ook middelen opgenomen voor de Omgevingswet. Deze middelen staan nu gereserveerd. Bij voorjaarsbesluitvorming zal hierover definitief worden besloten.

De wet- en regelgeving voor de totstandkoming van het stelsel van de Omgevingswet is vastgesteld en gepubliceerd. De nieuwe startdatum vormt geen belemmering voor verdere ontwikkelingen. Wijzigingen, bijvoorbeeld ter implementatie van Europese wet- en regelgeving of ter uitvoering van het regeerakkoord, worden tot de datum van inwerkingtreding zo veel mogelijk vormgegeven als dubbelwijzigingen (wijzigingen van het huidige recht en het stelsel van het Omgevingsrecht). Dit zorgt ervoor dat de inwerkingtreding van die wijzigingen niet afhankelijk is van de Omgevingswet of omgekeerd. De wijzigingen kunnen daarmee doorgang vinden, zoals voorzien.

De Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) is afhankelijk van inwerkingtreding van de Omgevingswet en zal daarom mee schuiven met de inwerkingtreding van de Omgevingswet, waarbij een gezamenlijke inwerkingtreding beoogd is. Op de implementatie van de Wkb komt u later in een aparte brief terug.

Communicatie

Met de directie Communicatie stemt u naar aanleiding van de Kamergrief een persbericht af die wordt geplaatst op de website van de Rijksoverheid.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden**Onze referentie**
2022-0000101027*Motivering*

In de openbaar gemaakte versie van deze nota zijn alle persoonsgegevens van ambtenaren geanonimiseerd.

Datum
24 februari 2022**Bijlagen**

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Brief aan TK	
2	Brief aan EK	
3	Bestuurlijke reactie op advies AC ICT	Bijlage 1
4	Maandrapportage aansluitcijfers januari 2022	Bijlage 2